

Päijät-Hämeen käräjäoikeuden laamanni

Vähimmäisrangaistuksen alittaminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaan oikeuskansleri tarkastaa rangaistustuomiot, joita koskevia ilmoituksia erikseen säädetyin tavoin lähetetään oikeuskanslerinvirastoon.

Tarkastuksessa havaittiin, että Päijät-Hämeen käräjäoikeuden 29.11.2019 asiassa dnro R 19/93 antaman tuomion nro 19/152807 rangaistusharkinnan perusteluiden mukaan käräjäoikeus on harkinnut kahdelle vastaajalle syyksi luetusta törkeästä pahoinpitelystä oikeudenmukaiseksi rangaistukseksi 10 kuukautta vankeutta. Törkeästä pahoinpitelystä rikoslain 21 luvun 6 §:ssä säädetty vähimmäisrangaistus on vuosi vankeutta.

SELVITYS

Asiassa puheenjohtajana toiminut Päijät-Hämeen käräjäoikeuden kärjätuomari toteaa oikeuskanslerinvirastoon 7.3.2022 saapuneessa selvityksessään, että vastaajille tuomiossa mitattu 10 kuukauden vankeusrangaistus on alittanut törkeän pahoinpitelyn minimirajan. Tuomio on julistettu istunnossa ja jäänyt lainvoimaiseksi. Kärjätuomari on todennut virheen rangaistuksen mitaamisessa tapahtuneen epähuomiossa.

RATKAISU

Arviointi

Rikoslain 21 luvun 6 §:n mukaan törkeästä pahoinpitelystä tuomitaan vankeuteen vähintään yhdeksi ja enintään kymmeneksi vuodeksi.

Käsiteltävänä olevassa asiassa käräjäoikeus on lukenut vastaajien syyksi törkeän pahoinpitelyn. Tuomion rangaistusharkinnan perusteluiden mukaan käräjäoikeus on harkinnut oikeudenmukaiseksi rangaistukseksi teosta vastaajille 10 kuukautta vankeutta. Toisen vastaajan vankeusrangaistus on tuomittu ehdottomana. Rangaistusta on kohtuullistettu vastaajalle aikaisemmin tuomitun yhdyskuntapalvelurangaistuksen perusteella siten, että rangaistukseksi on muodostunut kahdeksan kuukautta vankeutta. Rikoslain 6 luvun 11 §:ssä säädetty huomioon ottaen vastaaja tuomittiin ehdottoman vankeusrangaistuksen sijasta yhdyskuntapalveluun 240 tunniksi.

Rikoslain 7 luvun 6 §:n mukaan, jos ehdottomaan vankeusrangaistukseen tai yhdistelmä-rangaistukseen tuomittua syytetään hänen ennen tämän rangaistuksen tuomitsemista tekemästään muusta rikoksesta, voidaan aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus tai yhdistelmä-rangaistus ottaa uutta rangaistusta määrättäessä kohtuuden mukaan huomioon rangaistusta alentavana tai lieventävänä seikkana. Uudesta rikoksesta voidaan myös tuomita laissa sille säädettyä vähimmäisaikaa lyhyempään vankeusrangaistukseen tai katsoa aikaisempi rangaistus riittäväksi seuraamukseksi myös myöhemmin käsiteltäväksi tulleesta rikoksesta. Lain 7 luvun 7 §:n mukaan aikaisemmin tuomittu yhdyskuntapalvelurangaistus ja valvontarangaistus voidaan ottaa uutta rangaistusta tuomittaessa huomioon vastaavalla tavalla kuin aikaisempi ehdoton vankeusrangaistus 6 §:n mukaan.

Edellä mainittujen rikoslain aikaisemmin tuomitun rangaistuksen huomioon ottamista koskevien säännösten nojalla käräjäoikeus on sinänsä voinut tuomita asiassa toisen vastaajista kahdeksan kuukauden pituiseen vankeusrangaistukseen. Ottaen kuitenkin huomioon tuomion perustelut, asiassa kanssavastaajalle ilman kohtuullistamista tuomittu 10 kuukauden vankeusrangaistus sekä asiassa annettu selvitys, on molempien vastaajien rangaistukset mitattu virheellisesti.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Käräjätuomari on menetellyt lainvastaisesti tuomitessaan vastaajat rikoksesta laissa säädettyä vähimmäisrangaistusta lievempiin vankeusrangaistuksiin.

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan, jos virkamies, julkis-yhteisön työntekijä tai muu henkilö julkista tehtävää hoitaessaan on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, oikeuskansleri voi antaa asianomaiselle huomautuksen vastaisen varalle, mikäli hän ei harkitse olevan aihetta syytteen nostamiseen.

Annan käräjätuomarille mainitussa lainkohdassa tarkoitetun huomautuksen hänen virheellisestä menettelystään vankeusrangaistukseen määräämisessä.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Lähetän ratkaisuni tiedoksi Itä-Suomen hovioikeudelle.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijä

Rasmus Niemi